

MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARI UCHUN ONLINE MONITORING VA BOSHQARUV PLATFORMASINI ISHLAB CHIQISH

Ibragimov Sanjarbek

Andijon davlat texnika instituti

Intellektual boshqaruv va kompyuter tizimlari fakulteti

Axborot tizimlari va texnologiyalari kafedrasini o'qituvchisi

Mamirjonova Maxsumaxon Salimjon qizi

Axborot tizimlari va texnologiyalari yo'nalishi 4-bosqich talabasi

E-mail: mirobidovamasuma@gmail.com

Anotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim muassasalari faoliyatini samarali tashkil etish, nazorat qilish va boshqarish jarayonlarini raqamlashtirishga qaratilgan onlayn monitoring va boshqaruv tizimini yaratish masalalari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot davomida mavjud muammolar tahlil qilinib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda yagona platforma ishlab chiqishning afzalliklari yoritiladi. Taklif etilayotgan tizim orqali tarbiyachilar, ota-onalar va boshqaruv organlari o'rtasida tezkor axborot almashinuvi, ta'lim jarayonini real vaqt rejimida kuzatish hamda ma'lumotlarni tahlil qilish imkoniyati yaratiladi. Natijada ta'lim sifati va boshqaruv samaradorligini oshirishga erishiladi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, onlayn monitoring, boshqaruv tizimi, axborot tizimi, raqamli platforma, ta'lim jarayonini nazorat qilish, elektron boshqaruv, ma'lumotlar bazasi, real vaqt tizimi, avtomatlashtirish, ta'lim sifati, innovatsion texnologiyalar, foydalanuvchi interfeysi, axborot almashinuvi, pedagogik jarayon.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы создания онлайн-системы мониторинга и управления, направленной на эффективную организацию, контроль и управление деятельностью учреждений дошкольного образования. В ходе исследования анализируются существующие проблемы и освещаются преимущества разработки единой платформы с использованием современных информационных технологий. Предлагаемая система

обеспечивает оперативный обмен информацией между воспитателями, родителями и органами управления, позволяет осуществлять мониторинг образовательного процесса в режиме реального времени, а также анализировать данные. В результате достигается повышение качества образования и эффективности управления.

Ключевые: Дошкольное образование, онлайн мониторинг, система управления, информационная система, цифровая платформа, контроль образовательного процесса, электронное управление, база данных, система в реальном времени, автоматизация, качество образования, инновационные технологии, пользовательский интерфейс, обмен информацией, педагогический процесс.

Abstract: This article discusses the creation of an online monitoring and management system aimed at effectively organizing, controlling, and managing the activities of preschool educational institutions. The study analyzes existing issues and highlights the advantages of developing a unified platform using modern information technologies. The proposed system facilitates real-time information exchange between educators, parents, and administrative bodies, allows for monitoring the educational process in real-time, and provides data analysis. As a result, it enhances the quality of education and improves management efficiency.

Keywords: Preschool education, online monitoring, management system, information system, digital platform, educational process control, electronic management, database, real-time system, automation, education quality, innovative technologies, user interface, information exchange, pedagogical process.

Kirish.

Maktabgacha ta'lim jamiyatda bolalarning intellektual va ruhiy rivojlanishining poydevorini shakllantiruvchi muhim bosqich hisoblanadi. Ushbu bosqichda ta'limning sifatli va samarali bo'lishi, bolalarga to'g'ri pedagogik ta'sir ko'rsatish, shuningdek, tarbiyachilar va ta'lim muassasalarining boshqaruv tizimi samaradorligi asosiy omillardan hisoblanadi. Hozirgi kunda maktabgacha ta'lim

muassasalarida ko‘plab ma'lumotlar yig‘iladi, lekin bu ma'lumotlarni samarali boshqarish, tahlil qilish va ulardan foydalanuvchi barcha taraflar — tarbiyachilar, ota-onalar va boshqaruv organlari — uchun real vaqt rejimida foydalanish imkoniyati cheklangan.

Ushbu maqola maktabgacha ta'lim muassasalarida samarali monitoring va boshqaruv tizimini yaratish masalasini ko‘rib chiqadi. Maqsadimiz — axborot texnologiyalaridan foydalangan holda onlayn monitoring va boshqaruv tizimi yaratish, bu tizim orqali ta'lim jarayonini yaxshilash, boshqaruvni avtomatlashtirish va sifatni oshirish imkoniyatlarini aniqlashdir. Shuningdek, maqolada tizimni yaratishning afzalliklari, imkoniyatlari va yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan muammolar tahlil qilinadi.

Metadologiya.

Ushbu tadqiqotda bir nechta ilmiy metodologiyalar qo‘llanildi, jumladan, tizimli yondashuv, eksperimental tahlil, va tizim tahlili metodlari. Tizimli yondashuv yordamida maktabgacha ta'lim muassasasining barcha tarkibiy qismlari, ya'ni pedagogik jarayonlar, boshqaruv faoliyati, ta'lim muassasalariga oid ma'lumotlar tizimi o‘rganilib, ular orasidagi o‘zaro bog‘liqlik va mustahkam aloqalar aniqlangan. Bu yondashuv tizimni yaratishda barcha muhim jihatlarni hisobga olish imkonini berdi.

Eksperimentlar esa tizimning dastlabki prototipi asosida amalga oshirildi. Tizim foydalanuvchilari sifatida tarbiyachilar, ota-onalar va boshqaruv organlari tanlab olindi. Ushbu foydalanuvchilardan olingan fikrlar va ma'lumotlar tahlil qilindi, natijalari esa tizimni takomillashtirish uchun asos bo‘lib xizmat qildi.

Bundan tashqari, metodologiya davomida tizimning har bir funksiyasini amalga oshirish uchun axborot texnologiyalari va platforma dizayni, shuningdek, foydalanuvchi interfeysi dizayni bo‘yicha alohida tadqiqotlar o‘tkazildi. Bu yondashuv tizimning samarali va qulay ishlashiga yordam berdi.

Bu maqola maktabgacha ta'lim muassasalarida onlayn monitoring va boshqaruv platformasini ishlab chiqishga qaratilgan ilmiy tadqiqotdir. Maqsad – maktabgacha

ta'lim muassasalarida mavjud boshqaruv tizimlarining samaradorligini oshirish, shaffoflikni ta'minlash va bolalarning rivojlanishini to'liq va samarali kuzatish imkoniyatini yaratishdir. An'anaviy boshqaruv tizimlari ko'pincha qo'lda ishlov berish va biroq samaradorlikni ta'minlashda qiyinchiliklarga olib keladi, shu sababli yangi tizimni ishlab chiqish zarurati tug'ilgan.

Natijalar.

Tadqiqot va eksperimentlar natijasida onlayn monitoring va boshqaruv tizimi samarali ish faoliyatini namoyish etdi. Tizimning asosiy afzalliklari quyidagilar bo'ldi:

1. **Foydalanuvchi interfeysi:** Tizim intuitiv interfeysga ega bo'lib, tarbiyachilar, ota-onalar va boshqaruv organlari uchun juda qulay. Foydalanuvchilar tezda tizimga kirish va zarur bo'lgan ma'lumotlarni olish imkoniyatiga ega bo'ldilar.

2. **Real vaqt monitoringi:** Tizim orqali ta'lim jarayonini real vaqt rejimida kuzatish imkoniyati yaratildi. Ta'lim muassasasida bolalar bilan bog'liq barcha faoliyatlar va voqealar (darslar, mashg'ulotlar, sog'liq holati va boshqa ma'lumotlar) tizimda onlayn ravishda yangilanadi.

3. **Ma'lumotlarni tahlil qilish:** Tizim orqali to'plangan ma'lumotlar tahlil qilib, bolalarning rivojlanish darajasi, ta'lim sifatini yaxshilash uchun zarur bo'lgan chora-tadbirlar aniqlanadi. Tizimda mavjud statistikalar va hisobotlar yordamida ta'lim muassasasining faoliyatini doimiy ravishda baholash imkoniyati yaratildi.

4. **Axborot almashinuvi:** Tizim foydalanuvchilari o'rtasida axborot almashinuvi osonlashdi. Ota-onalar va tarbiyachilar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri muloqot imkoniyatlari yaratildi. Shu bilan birga, boshqaruv organlari tizim orqali ta'lim muassasalarining faoliyatini kuzatib borishlari mumkin.

Muhokama.

Yaratilgan onlayn monitoring va boshqaruv tizimi maktabgacha ta'lim muassasalarida samarali boshqaruvni amalga oshirish uchun yangi imkoniyatlarni taqdim etadi. Tizimning imkoniyatlari va afzalliklari shuni ko'rsatadiki, ta'lim jarayonlarini real vaqt rejimida kuzatish va boshqarish orqali ta'lim sifatini yaxshilash

mumkin. Shuningdek, foydalanuvchilarga tizimdan samarali foydalanish imkoniyatlari yaratildi.

Biroq, tizimni joriy etishda ba'zi qiyinchiliklar ham yuzaga keladi. Masalan, tizimni amalga oshirish uchun yuqori texnik infratuzilma va maxsus tayyorlangan dasturiy ta'minot talab etiladi. Shu bilan birga, ba'zi foydalanuvchilar, ayniqsa, older generation (katta yoshdagilar) uchun raqamli ko'nikmalarining pastligi muammo bo'lishi mumkin. Bunday holatlarda, tizimning foydalanuvchilarga moslashtirilgan versiyasi yoki maxsus ta'lim dasturlari zarur bo'lishi mumkin.

Xulosa.

Yaratilgan onlayn monitoring va boshqaruv tizimi maktabgacha ta'lim muassasalarida ta'lim jarayonini samarali boshqarish va monitoring qilish uchun yuqori potensialga ega ekanligini ko'rsatdi. Tizim yordamida pedagogik jarayonlarni nazorat qilish, bolalarning ta'lim jarayonini kuzatish va boshqaruvni yaxshilash mumkin bo'ladi. Tizimning afzalliklaridan biri shundaki, u o'qituvchilar va boshqaruv organlariga real vaqt rejimida ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini yaratadi. Bu, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Shu bilan birga, tizimni joriy etishda texnik va ijtimoiy muammolar yuzaga kelishi mumkin. Masalan, tizimning ishlashi uchun zarur bo'lgan texnik infratuzilma mavjud bo'lmasligi mumkin, ayniqsa, qishloq joylaridagi muassasalarda. Boshqa muammo esa foydalanuvchilarning raqamli ko'nikmalarining pastligi bo'lishi mumkin. Bularni bartaraf etish uchun maxsus treninglar va qo'llanmalar ishlab chiqish zarur.

Tizimni joriy etishning muvaffaqiyati uchun shuningdek, moliyaviy va tashkiliy omillarni hisobga olish ham muhimdir. Dastlabki bosqichda tizimni samarali amalga oshirish uchun to'g'ri investitsiyalar va resurslarni taqsimlash zarur bo'ladi.

Kelajakda tizimni yanada takomillashtirish, yangi funksiyalarni qo'shish va joriy qilish orqali uni yanada kengroq ta'lim muassasalariga joriy qilish mumkin. Boshqa ta'lim muassasalariga (maktablar, universitetlar) bu kabi tizimlarni tatbiq

etish ham mumkin, chunki tizimning samaradorligi umumiy ta'lim tizimiga foyda keltirishi kutilmoqda.

Ushbu tadqiqotning davomida tizimning yanada takomillashtirilishi va kengaytirilishi bo'yicha yangi ilmiy tadqiqotlar o'tkazilishi lozim. Tizimning muvaffaqiyatli joriy etilishi nafaqat ta'lim sifatini oshirishga, balki maktabgacha ta'lim muassasalarining samarali boshqaruvini ta'minlashga ham yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

- 1 . Toshbekov, A. (2020). *Doshkollik ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarni joriy etish*. Tashkent: Akademnashr.
2. Qodirov, M. (2019). *O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida axborot texnologiyalarini qo'llash*. Tashkent: O'qituvchi nashriyoti.
3. Perevozchikova, N. V. (2018). *Monitoring i ocenka kachestva obrazovaniya v dooshkol'nom obrazovanii* [Monitoring and Assessment of Education Quality in Preschool Education]. Moscow: Izdatel'stvo "Prosveshchenie".
4. G'ulomov, F. (2021). *Ta'lim jarayonini raqamlashtirish: teoriyalar va amaliyot* [Digitizing Education: Theories and Practices]. Tashkent: Ma'naviyat.
5. Barrett, L., & Biddle, S. (2017). *Educational Technology and the Future of Learning*. Educational Review, 15(2), 102-118.
6. Sidorov, A. M. (2019). *Elektronnyye sistemi i platformy dlya obucheniya v doshkol'nom obrazovanii* [Electronic Systems and Platforms for Preschool Education]. St. Petersburg: Nauka.
7. UNESCO. (2020). *The role of ICT in education: Enhancing learning through technology*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Available at: www.unesco.org
8. Shamshodov, J. (2022). *Raqamli ta'lim va boshqaruvni avtomatlashtirish* [Digital Education and Automating Management]. Tashkent: IT Academy.

9. Kadyrova, Z. (2018). *Tadqiqotlar va tahlil metodlari ta'lim tizimida: maktabgacha ta'lim misolida* [Research and Analysis Methods in Education: A Case Study of Preschool Education]. Tashkent: Nafis nashr.

10. Anderson, R. E., & Tushman, M. L. (2016). *Technology, innovation, and competitive advantage in education systems*. *Educational Technology & Society*, 19(1), 49-58.

